

KAKO NOVI RAČUNOVODSTVENI STANDARD, MSFI 16, MOŽE ZNAČAJNO UNIŠTITI VAŠ KREDITNI REJTING?

S 01.01.2019. godine na snagu je stupio novi računovodstveni standard – Međunarodni standard financijskog izvještavanja 16 – Najmovi (nastavno: MSFI 16). Predmetni se standard smatra jednim od najrevolucionarnijih standarda u računovodstvenoj praksi usvojenih posljednjih godina, te ima značajan utjecaj na bilančne pozicije korisnika operativnih najмова.

ZBOG ČEGA JE POTREBAN NOVI STANDARD?

Prethodni *Međunarodni računovodstveni standard 17 – Najmovi* (kojega je od 01.01.2019. godine zamijenio *MSFI 16*), klasificira najmove u dvije kategorije:

- I. financijski najmovi;
- II. operativni najmovi.

Financijski najmovi evidentiraju se kod najmoprimaca kao imovina i obveza prema leasing kući. Za razliku od financijskih najмова, operativni najmovi se evidentiraju isključivo kao troškovi tekućeg razdoblja, ali postoji obveza objave budućih ugovorenih plaćanja najмова u *Bilješkama uz financijske izvještaje*.

Analize *Odbora za međunarodne računovodstvene standarde* (eng. *International Accounting Standards Board*; nastavno: *IASB*) upućuju da listirana poduzeća globalno imaju imovinu u najmovima u visini od 3 triliona USD, od čega je čak 85% klasificirano kao operativni najam. Tijekom financijske krize (koja je počela globalno 2008. godine), neki od velikih maloprodajnih lanaca su bankrotirali jer nisu bili u mogućnosti prilagoditi se novoj ekonomskoj stvarnosti. Pri tome su imali ugovorene značajne obveze sa naslova dugoročnih operativnih najмова za trgovine, pri čemu su ove obveze znale biti i po 60-tak puta veće od ukupno iskazanih obveza poduzeća u bilanci.

Ukoliko se navedeno poveže sa činjenicom da globalno svega 47% listiranih poduzeća u Europi objavljuje ispravno obveze sa naslova operativnih najмова, neminovno je da veliki dio korisnika financijskih izvještaja (pri tome se misli prvenstveno na investitore, financijske institucije i dobavljače) nema cjelovitu sliku o financijskoj poziciji pojedinih poduzeća.

ŠTO SE MIJENJA KOD NAJMOPRIMCA?

Novi MSFI 16 definira najam kao „ugovor ili dio ugovora kojim se tijekom određenog razdoblja prenosi pravo uporabe imovine u zamjenu za naknadu“, čime ovaj MSFI napušta klasifikaciju operativnih i financijskih najмова i uvodi jedinstveni način priznavanja najмова kod najmoprimaca.

BILANCA	
Imovina s pravom korištenja	Dugoročne obveze sa naslova najмова
	Kratkoročni dio dugoročnih obveza sa naslova najмова

Temeljem novog modela, najmoprimac priznaje imovinu s pravom uporabe, te obveze sa naslova budućih plaćanja najma. Imovina s pravom uporabe i obveze priznaju se primjenom diskontiranog iznosa budućih novčanih plaćanja. Na ovaj način uvećava se ukupna **Bilanca** poduzeća (sa naslova imovine s pravom uporabe u Aktivi, te dugoročne i kratkoročne obveze sa naslova plaćanja budućih najмова u Pasivi), odnosno:

Nakon početnog priznavanja, imovina s pravom uporabe biti će amortizirana (primjenom linearne metode) tijekom razdoblja ugovora o najmu. Trenutačno (siječanj 2019. godine) su upravo u proceduri i izmjene *Pravilnika o porezu na dobit*, koje će uključiti ove izmjene standarda i uključiti nove amortizacijske stope za imovinu s pravom uporabe.

Sa druge strane, za svako razdoblje neophodno je i obračunati kamatu (koja je bila diskontirana prilikom početnog priznavanja). Troškovi kamata će se smanjivati tijekom razdoblja sukladno otplati rata najma.

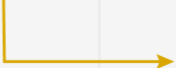

Račun dobiti i gubitka (RDG)		
Opis troška:	Klasifikacija troška:	Utjecaj na troškove:
Troškovi amortizacije	Poslovni rashodi	Linearni trošak
Troškovi kamata	Financijski rashodi	Opadajući trošak

Promatrajući sa aspekta **računa dobiti i gubitka (RDG)** više se troškovi operativnih najмова neće evidentirati kao troškovi najмова (u sklopu *Poslovnih rashoda*), već se iskazivati kao troškovi amortizacije, te će biti neophodno priznati i troškove kamata (za diskontirani iznos).

Utjecaj postoji i na **izvještaj o novčanom tijeku**, ali ne na ukupno iskazani novčani tijek, ali na prezentaciju po pojedinim pozicijama. Naime, operativni najmovi primjenom „starog“ MRS 16 evidentirali su se kao novčani izdaci od poslovnih aktivnosti. Ukidanjem troškovi najмова i uvođenjem amortizacije za imovinu s pravom uporabe, direktno će se smanjiti novčani izdaci od operativnih aktivnosti (a time i neto novčani tok od operativnih aktivnosti), ali će se uvećati novčani izdaci od financijskih aktivnosti.

Izvještaj o novčanom tijeku	
Vrsta novčanog izdatka:	Klasifikacija:
Otplata najma	Novčani izdaci iz financijskih aktivnosti
Obračun i otplata kamata	Novčani izdaci iz poslovnih aktivnosti

Odnosno, ukupni utjecaj se može prikazati na sljedeći način:

Pozicija u financijskim izvještajima:	„Stari“ MRS 17 - Najmovi		Novi MSFI 16 Najmovi
	Financijski najam	Operativni najam	
BILANCA			
Imovina			
Obveze	\$\$		\$\$\$\$
Izvanbilančna evidencija / Bilješke uz financijske izvještaje			
RAČUN DOBITI I GUBITKA			
Poslovni rashodi (troškovi najмова)		Troškovi najмова	
Poslovni rashodi (troškovi amortizacije)	Amortizacija		Amortizacija
EBITDA (Dobit prije poreza, kamata i amortizacije)			 (za iznos kamata i amortizacije)
Poslovna dobit (poslovni prihodi minus poslovni rashodi)			 (za iznos kamata)
Financijski rashodi (kamata)	Trošak kamate		Trošak kamate
Dobit prije poreza			
NOVČANI TIJEK			
Novčani tijek od poslovnih aktivnosti			
Novčani tijek od financijskih aktivnosti			
Neto novčani tijek			

DA LI POSTOJE ODREĐENI IZUZECI?

Izuzeci od primjene novog načina evidentiranja svih najmovina su sljedeći ugovori o najmovima:

- ugovori o najmovima sklopljeni na rok do godine dana (12 mjeseci), te
- najmovi za imovinu male vrijednosti (npr. osobni kompjuteri, aparati za vodu i sl.)

DA LI JE KASNO ZA IMPLEMENTACIJU MSFI16?

Iako su obveznici MSFI-eva veliki poduzetnici u Republici Hrvatskoj (tj. oni koji ostvaruju 2 od 3 sljedeća kriterija: prihodi veći od 300 mil. HRK, ukupna aktiva veća od 250 mil. HRK, prosječan broj djelatnika veći od 250 mil. HRK; poduzetnici koji kotiraju na burzi, te financijske institucije), **najavljene su i izmjene Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja** (skraćeno: HSFI), na način da bi se trebalo vrlo slično uvesti uređenje evidentiranja operativnih najmovina za sve poduzetnike u Republici Hrvatskoj. Iako još u ovoj fazi nemamo informacija trenutka implementacije izmjena HSFI-eva na identičan način, postoji vjerojatnost da će isti biti usklađeni već za primjenu financijskih izvještaja za 2020. godinu.

Stoga, sada je upravo idealno vrijeme da se informirate o ovim izmjenama i pripremite za implementaciju novog računovodstvenog standarda MSFI 16.

Prijavite se na naš **MSFI 16 Newsletter**, koji će počevši od ponedjeljka, 04.02.2018. kroz 4 tjedna prolaziti svaki ključni segment priznavanja imovine temeljem MSFI 16.

Ukratko o utjecaju novog MSFI 16 na financijske izvještaje najmoprimca:

izjednačava se model priznavanja najmovina u poslovnim knjigama najmoprimca za operativne i financijske najmove

svi ugovori o najmovima priznaju se od 01.01.2019. godine kao imovina s pravom korištenja (u aktivni), te obveze (u pasivi)

izuzetak od novog priznavanja svih najmovina su najmovi sklopljeni na rok do 12 mjeseci, te najmovi imovine male pojedinačne vrijednosti

za većinu najmoprimca, koji značajno koriste operativne najmove, značajno će se povećati obveze, kao i stupanj eksternog financiranja

promjena načina evidentiranja kod najmoprimca koji značajno koriste operativne najmove imati će direktnog utjecaja na izračun EBITDA, EBIT, operativnu dobit, ROA, ROE i novčani tijek od poslovnih aktivnosti.